

Kritički pregled opusa Vatroslava Kuliša prosijeca kroz četrdeset i pet godina umjetnikova stvaralaštva i ocrta jasne obrise jedne od najvidljivijih domaćih karijera, što samu izložbu čini markantnom dionicom niza retrospektivnih izložbi, kojima se prema programskoj strategiji Moderne galerije bilježi i izgrađuje svijest o kontinuitetu u evoluciji nacionalne likovnosti. U tom je pogledu Kulišev opus indikativan kao produljivanje izuzetno snažne lokalne tradicije koloristički intenzivne gestualne apstrakcije – od njenih vrhunaca tijekom razdoblja visokog modernizma šezdesetih i sedamdesetih godina na tada mladu generaciju slikara, koji su je, pridavši joj osobni autorski pečat i uvijek suvremeni likovni senzibilitet, održali vitalnom tijekom zadnjih dekada dvadesetog stoljeća – pa sve do danas. Preko osamdeset izabranih radova između ostalog nam pokazuje kako se Kuliševa paleta od relativno suhe i zagasite, koja obilježava njegove početke, razvijala prema sočnom i otvorenom koloritu koji koristi danas, te kako se njegova, uvijek prirodnim formama nadahnutu gesta, od silovitog propinjanja linija koje kao da ciljaju prostor izvan platna, koncentrirala u pulsirajuće zatvorene forme koje artikuliraju policentrične kompozicije vidljive u aktualnoj produkciji. Kuliševo slikarstvo slijedi onaj pravac koji je samodostatnost poteza i boje razvio odmicanjem od reprezentacije stvarnosti prema hedonizmu čiste likovnosti, što će poveznicu sa svijetom oko sebe zadržati samo kao daleku asocijaciju oblika, ritma i boje, izražavajući intuitivne impulse stvaralačke energije koja gradi vlastiti univerzum. Kulišev opus pokazuje da ovaj vid stvaralačke autonomije već godinama funkcionira te ima poklonike i unutar kulturnog konteksta, obilježenog figurativnom umjetnošću i relacionističkom estetikom kao dominantnim odrednicama likovnog diskursa. Mnogi će reći i usprkos ili upravo zbog njega.

Pod kustoskim ravnanjem Milana Bešlića, crpeći iz fundusa domaćih institucija, privatnih i korporativnih zbirki, umjetnikova arhiva i atelijera, uz slike iz svih umjetnikovih ključnih ciklusa, izložba predstavlja i njegove publici manje poznate otklone prema mediju umjetničke instalacije i asamblaža, odnosno eksperimente, koji su njegovu uvijek prepoznatljivu likovnu formulu varirali kroz netipične postupke i materijale. Naposljetku, a budući da umjetnik nikad nije otok, već je njegova pozicija uvijek sjecište, pregled Kuliševa stvaralaštva – kako kroz afirmaciju, tako i kroz otklon – podsjeća nas na sve fenomene vizualne umjetnosti koji su obilježili našu epohu. Nostalgija nikad nije imala intenzivnije boje.

Branko Franceschi